ՆՈՒՄԵՐՈ 1750 — 1883 ՅՈՒՆԻՍ 14 ՇԱԲԱԹ — ԱԼԹԱՐՆԱՐ ՄԻՆԷ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻԱ

ՄԷՎԱՏՍՏԻ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԼ ՎԻ ՏԻԼԻՅԻ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՒԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԻ ԳԻՆԸՆԹԱԼՈՒԹԻՒՆ

Մէնթիսէ 20 գրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 գրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւշ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹԱ ԻԶԻՒՆ

Բոսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իշիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 գրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸՆԹԱԼՈՒԹԻՒՆ

Պ. Հէր ամսոյ իշիւն

1 վ 2 վ Շիւնդի սահիֆէյէ . . 5 գրշ.
Միւնդիս սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻԹԹԱՒ. Պանգա, Ներբէթի վէ ու�մուր տարրտաֆիկյէյէ այիս իլանաթ.
2 վ Շիւնդիս սահիֆէյէրէ . . 6 գրշ.
Միւնդիս սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատէ միւտուէթ իշիւն իլանաթա այրը բապարլըգ օյուր։
Մէվատտար նամիայա տայիր պէնա. լէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իսատէ օլունմայաճակ տրր։

30 ԲԱՐԱ

Խառէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 խանէյէ տիր։ — Կազէթանրն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեատիֆէի մէվատտատ հագգրնտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեատիֆէի մէքեաթիպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիսա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Շէհրը մէգիբ մուխտիրիմիզէն մէվրուտ մէքթուպ տրր։

Էրզրում 2/14 յունիս 1883

. . . Միւէլլիք էֆէնտի,

1.— Էրմէնի մահպուսիյնի հագգրնտա էվվէլճէ Էրզրում հէյէթը իթհամիյէսինտէն վէրիլէն իթհամ մազպաթասը, անը իմզա իտէն Ռիզա էֆէնտինին միսթանթիգ նամը իլէ գարարնամէյի տախի իմզալատրը ճիհէթլէ, մահքէմէի թէմիզլէն ֆէսխ իտիլէրէք իատ իտիրտիկինտէն, մայիս 31 սալը կիւնիւ Ռիզա էֆ. եէրինէ պիտայէթ հուգուգ աղասրնտանէանդեան Գրիգոր էֆ. ալընարագ, պու վէճհէյէ թէչէքքիլ իտէն հէյէթը իթհամիյէ պիլ իճթիմա, օլ կիւնիւ պիր իքի սաաթ իչինտէ պիթթէղէքքիւր մէվգուֆիյնին եէրնէ էսքի էսպապ իլէ իթհամրնա գարար վէրիլէրէք, տիւնքի կիւն իթհամ մազպաթասը Գրիգոր էֆ. թարաֆրնտան վաղ օլուան Գ. Ե. Էրմէնիճէ հրուֆաթը իլէ տախի միւմզի օլտուղու հայտէ մահպուսինէ թէպլիղ գըլրնմշ տրր։ Մազպաթի մէգքիւրէ էվվէլճէ կոզէթի միթթէպէրինիգտէ միւնտէրիճ մազպաթանրն պիրպարէթուհա այնը տրր։

Մազպաթի մէգքիւրէնին թէպլիղինտան 2—3 սաաթ սօնրա տիւնքի կիւն մէվգուֆին սաաթ օնտա մահքէմէի իսթինաֆ ճէզա տարիբէի հուզուրընա ճէյպ իսթիրէրէք, միւտաֆասարընտա մուավէնէթ իթմէք իւզրէ մէքիլինիթիսապ իթմէյէրի թէքլիֆ օլընտրգտա, հէման մէրգումանտան 35ի Համամճեան Ցակոբ էֆէնտիյի վէ 15ի Թուղլաճեան Տիգրան էֆ.յի մէքիլ թային էյլէմիշ տրր, պագը 6ը հիշ քիմսէյի ինթիսապ իթմէք իսթէմտիքլէրինտէն, մահքէմէ անէրէ տախի Օսման Ֆահիգ էֆ.յի մէքիլ թային էյլէմիշ տրր։ Գունէն իւզէրինտէ իթհամ գարարընն մէֆսուխիյէթինի իտտաա իթմէկէ քէնտուէրէրինի հագլը ատտ իտէրէր իսէ, 5 կիւն զարֆընտա իտտաա իթմէյէրի վէ անտէն սօնրա մէսմու օլմայաճաղը վէ մէֆսուխիյէթ իտտաասը տէօրթ սպակպ իլէ օլապիլէճէկկինի վէ մէքիլէրին հէր գէման միւթթէհիմիր իլէ մէքիլէրինէ իխթար իթթիկինտէ, միւթթէհիմիր Թիւրքճէ գանունի լիսանը անլայամատրգլարընը։ Վէ մէքիլէրին եանլարընա կիթտիրէրինտէ էրմէնիճէ սէօյլէմէյէրի մէն օլունարագ թօմրուգ միւտիրի իլէ կարտանլարընն պաշլարը ուճունտա տուրտուգլարընը, վէ պու հայտէ գանուն տարէսինտէ մէքիլէրի իլէ իխթիլաթ իտէմտիրէյէրինի մահքէմէյէ արդ իթմիշէր, վէ պու էսնատէ Համամճեան Ցակոբ էֆ. այագա գալարագ քէլամէ յագալ պիրէ, «իթհամ մազպաթասընտա միւթ«թէհիմէրին եէքտիկէրի հագ«գրնտաքի իֆատաթը մէտարը «իթհամ իթթիհազ իտիրտիկին«տէն, վէ քեատֆէի իսթինթագ «էվրագընրն ճիւրմին թէհգա«գուգը հագգրնտա օլան զապթ «ճէրիտէյէրի վէ շահիտլէր իֆա«տաթը հիւքմինտէ օլաճաղրն«տան, վէ պէօյլէ օլմագա պիլէ «գանուն տարէսինտէ պիր գաչ «եիւզ լիրա խարճ վէրիրմէսի իյ«ճապ իտիւպ, միւվէքքիլէրինին «ֆագիր օյտուգլարը գահիրը հալ «իլէ վէ իճապ իտէր իսէ պա շա«հատէթնամէ իսպաթ օլունա«ճաղընտան, էվրագը իսթինթա«գէյէ սուրէթլէրինին մէճճանէն «թարաֆլարընա իթասընը, վէ «էլա պէօյլէ պիր ճէսիմ տավ«տա մահքէմէնին գալէմ օտա«սընտա անլէրին օգունմասը իլէ «պիհագգըն միւտաֆտա վէ մու«ավէնէթ միմքին օլմայաճաղընը, «վէ պա խուսուս օլ հալտէ էյֆտի «վազիֆէյէ միւգթէտիր օլմայա«ճաղընը։ սէօյլէմիշ իսէ տէ, բէիսը մահքէմէ՝ վէքիլը մումիպէյէհ մահքէմէ՝ վէքիլը մումիպէյէհ խիթապէն, պիրխէրէ էվրագը մէգքիւրէնին թալէպ օլունմասը լազմ կէլէճէկինի իսթար իմմիշ, վէ պու իսթար իւզէրինէ ցակոր էֆէնտի «կէյէն տէֆտա «տախի էվրագը մէգքիւրէ սու«րէթլէրի իսթէնիմիշ իսէ տէ, «մէճճանէն լիթա օլունմասընը վէ «մէֆսուխիյէթ իսթիտասը թագ«տիմի իչին պէշ կիւն մէօհլը գա«ճունի օլուպ, պու սըրատա պիր «տէ ճումա վէ բազար կիւնիւ «պուլունտուղու, վէ էվրագը մէղ«քիւրէ սուրէթլէրի էլտէ խիլ«մէտիքճէ մէֆսուխիյէթ իտտաա«սընա մահալ օլուպ օլմայաճաղը «բէք տէ պիրինէ մէյճէկի, վէ «վէրիլմէյէճէք իսէ վէքեալէթին «տէվամը գապուլ օլունմայա«ճաղընը։ սէօյլէմիշ, վէ բէիս խա«միլ էֆէնտի «Մահքէմէ տէ սէ«ճնին վէքեալէթինի գապուլ իթ«մէկ, չէգ օտտաաս» տիյէրէք մումիպէյէհ տիրարը չէգարթմրշ. վէ միւթթէհիմլէրին մութթագա ցակոր էֆէնտիյի վէքիլ թանը«եաճագլարը իֆատաթընա գարշը, մահքէմէ թարաֆրնտանթուղ«լաճեան Տիգրան էֆ.յի վէքիլ թային իթհարէրէք պէշ կիւն սօնրա մուհաքէմէյէրի իճրա օլունաճաղընը թէպլիղ իթմիշ, վէ միւթթէհիմլէրի թէվգիֆխանէյէ իտտէ վէ իրսալ էյլէմիշ տրր։

Էլեէվմ միւթթէհիմլերին քեաֆէսի թարաֆրնտան միւմզի մահքէմէյէ թագտիմ գելընան իսթիտտաա Համամճեան Ցակոր էֆէնտիտէն պաշգա վէքիլ թանընմտրգլարը պէյան օլունուշ, վէ մէսմուաթա կէօրէ, մահքէմէ պիր տասա միւթթէհիմլերի հուզուրընա ճէյպ իտէրէք, մուավէյէհին վէքեալէթինի իճրա իմմարէրէք պէ թալէպի իւզրէ էվրագը մէքիլ թային էյլէմէ։ Ամենայն ինչ ուշադրութեամբ լսեցին։

Բատսօս ճէզիրէսինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ամիրալ Գրանցըն թահթը գօմանտասընտա պուլունան Ֆրանսա տէվլէթինին Ագ տէնիզ տօնանմասը՝ ճէզիրէի մէգքիւրէյէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տրր։

Էնգաբէ քէչիսի թիֆթիյինտէն ալընան կէօմրիւք բուսումրն լազմ օլունտրգընը տիւնքի Դ-էբէ մէսմուաթա պինէն իլան իտիյօր։

Բուսումթի Լամանէթիյէ Տէրսաատէթ թիճարէթ Օտասը ապասընտա հուսուլէ կէլէն պիր գարար իւզէրինէ, Ֆիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Օսմանը թիճճար սէֆինէլէրինին ինչասընա գուլանընրաճագ քէրէսթէ վէ էշեսի սարէսէն ալընան կէօմրիւք վէ օմանի բուսումրը լազմ իթմէք նիյէթինտէ տիր։ Քէզալիք թիճարէթէ վիսաթ վէ ճէսամէթ վերէճէք թէտապիրը սարէնին տախի տէրտէսթը իթթիխազ օլտրը իշիտիյօր։

Գաթարօտան եազըլարընա կէօրէ, ասասքիրը Օսմանիյէ՝ ասի Ազնավուտրը տաղընրգպ թարումար իթմիշ օյտուգլարընտան, շիմտի արթըգ Գարատաղրն խութէտիկի նահիյէլերին էմարէթը մէգքիւրէյէ թէսլիմ օլունմասընա վէ Օսմանը իլէ Գարատաղ հուտուտը մէսէլէսինին թէսվիյէ օլունմասընա պէքլէնմէքտէ տիր։ Ազնավուտրարն ասասքիրը Շահանէ թարաֆրնտան մայլուպ օլմայաը իւզէրինէ Մայիսուր սերքէրտէլերի՝ Շեգօտրատա մուգիմ էֆենպի գօնսօլօսլարընա պիր բրօթէսթօնամէ արդ իտէրէք, Լիվրօբանը մուավէնէթը մանէմիյէսինի թայէպ իթմիշլեր տիր։ Ջանն օլունտրգընա կէօրէ պու թայէպ սէմերէսիզ գարաճագ տրր։

Նոյ Ֆրոյ Բրէուենին նէյր իթտիկի տիկը պիր թէլէկրաֆ՝ ահվալ հագգընտա բէք օ գատար իւմիալէ պահա իթմէյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅ

ՁԷպէլը Լիպնան միւթէսարըլիքը սապրգ Բիսմէ էմրաշա հագըէթլերի տուն սապահ Տէրսաատէթէ ավտէթ իյլէմիշ տիր։ Միւշարիւլ յհ՝ բիւքլպենէ թախսիս օլունան Մ—ռ վարօրը իւզէ Պէյքթաշա վէ օրտան Եըլարգ սէրայընա պիլ ազիմէ խաքիրան Շահանէյէ արզը ուգուտիյէթ իյլէմիշ տիր։

—Իշտիլտիյինէ կէօրէ, Բօսթանէյէ նէզարէթի պէհէր հաֆթա վարնա թաբիգիյէ էվրօբայա ֆալա պիր բօմբա չանթասը չգարմագ իւզրէ Իտրէէ Մ—ռոսէ վարօր գումանէասը վէ մութթէլիֆ էվրօբա չըմէնտֆէրլերի իտարէլերի իլէ միզգաքէրա թա կիրիշմիշ տիր։

—Զըրաաթ միւտիրի Ամասեան էֆէնտի վէ մէքթուգհը Միւնիր պէյ վէ Օրման վէ Մատէն ըէխսի Շէրէֆ էֆէնտի հաղարաթընան միւրէքքէպ օլան ինթիսապը քիթթաղ գօմիսիոնը պու քէրրէ իքմալը վազիֆէ իտէրէք, ամաղպաթասընը Թիճարէթ նէզարէթինէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Զաղպիկ նաղլերը Ֆալը բաշա հաղրէթլերի՝ Տէրսաատէթէ կիտիպ կէլէնլերին ահվալի իլէ թէգքերէլերինին թէտգիգի ղրմէ նընտա եվամիրը միէսսիրէ իթթիմիշ, վէ պունա քէնտիսի տախի պիզաթ իթթինա էյլէմէ. քտէ իմիշ։

—Տիւնքի կիւն Սրհհիյէ մէճլիսի սուրէթը ֆէվգէլատէտէ ազտը ֆեթթիմա իտէրէք։ Մրսրրտա զուհուրի տիւնքի թէլէկրաֆրար իլէ խապէր վէրիլէն գօյէրա հագգրնտա թէտապիրը աճիրէ վէ մուհիմմէնին իթթիխազը հագգրնտա միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տրր։

—Էմբ-ըրէ-ըրն պէյանընա կէօրէ, թէտապիրը ախիրէ իւզէրինէ չիմտիյէ գատար իզմիր վիլայէթինտէ տէրտէսթ օլունան էշգը. յանրն մըգտարը 62.յէ պալիզ օլմուշ տրր։

Եինէ կազէթաի մէգքիւրըն պէյանընա կէօրէ, պու քէրրէ մագամը Ծատարէթտէն Իզմիր վալի վէքիլի ֆեատիլ բաշա հաղրէթլերէրինէ կէօնտէրիլէն պիր թահրիրաթ՝ բաշալի միւշարէլէյհ թարաֆրնտան վիլայէթ ատիյէ միւֆէթթիշինէ թէսլիմ օլունմըշտրր։

Մէգքիւր թահրիրաթտա, տէրտէսթի իտիմմշ օլան էշգը.յանրն վէ մուինէրէրինին միւմքին մէրթէպէ չապուգ սսրէթտէ մուհաքէմէ իտիլէրէք, տիկէրլերինէ պիր նիմունէի իարէթ օլաճագ սուրէթտէ տիւշարը ճէզա իտիլմէլերի էմր ու թէնպիհ պույրըլմշ օլմալա, մահքէմէի ճինայէթ պիր գաչ կիւնէն պէրու էշդրյան մէրգումէնին մուհաքէմէսի իլէ մէշղուլ օլուպ, եագընտա օլ պապատի հիւքմէրինի վէրմէք իտիյ։

—Պիր ճիւնհա ֆիիլինտէն սօլայը Դալաթա Սէրայընտա մէվգուֆ իքէն Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի թէվգիֆխանէ մէմուրը Մուսթաֆա էֆէնտիյէ վէ կարտիյան Նուրի Պապայա վէ Ալի օնպաշը յա 15 լիրա իթթամ իտէրէք մէրգումընրն միւսաատէսիյէ թէվգիֆխանէտէն ֆիրար իթմիշ օլան եունան թէպասսընտան Ամուրէա նամ չախսրն՝ հէր նէրէտէ կէօրիւլիւր իսէ տէրտէսթի իտիլմէսի՝ Տէրսաատէթ մահքէմէի իսթինաֆիյէսի թարաֆրնտան պու կիւն նէյր օլունան պիր իրանտա պիհիմէտ գապլթա վէ Ատիյէ մէմուրլարընա էմր ու թէնպիհ գըլընմշ տրր։

—Շեգօտրա ճիվարընտա Մալիսուրը Ազնավուտարրն Մուսթաֆա Ասիմ բաշա հաղրէթլերի ֆըրգասընա վուգու պուլան թաարրուսթթարը էնանասընտա ֆէրիգ Հաֆրզ բաշա հաղրէթլերինին մայէթը մէվճուտէսի տէ եէթիշէրէք իսրրաղ էյլէտկյի ճէսարէթը ֆէվգէլատէյէ միւքեաֆաթէն ֆէրիգ միշարէլէյհէ թարաֆը հաղրէթը Շէհրկյարիտէն պիր գրթա մուրասսա նիշանը Օսմանի վէ գուրնատան Պէսիմ պէյ վէսաթէթիյլէ միշարէլէյհին պուրատա պուլունան ֆամիլեասընտ 30 գրթա 5 լիրալրգ պանդնսթ իհսան պէյլրբէյզնը ֆէ եաղըյօր։

—Իզմիտտէն թարաֆրմրզա եազըլարընա կէօրէ, շէհրը մէգքիւրտէ գատարընն պիրի՝ խասթա պուլունան տիկը պիր գատրնա հիչ պիր հէքիմէ միւրաճաաթ իթմէքսիզին պիր իլաճ վերիպ, մէղպուրէ՝ պու իլաճը ալտրրընտա, ղէհիրլէնիպ վէֆաթ էյլէմիշտիր։

Քէզա շէհրը մէգքիւրտէն թարաֆրմրզա եազըլարընա կէօրէ, Տօգթ. ճէրահեան իլէ Տօգթ. Թովմասեան պիր խասթատան ասլայը պիրպիրի իլէ միւճատէլէյէ կիրիշմիշլեր, վէ պու միւճատէլէ հուտուտը թէճավիզ էյլէմիշ իսէ տէ, պիրպիրլերինէ էյլէտիքլերի հագարէթտէն տօլայը Մ. Պալթաճը իլէ Մ. Էյլքէր կիպի մէմլէքէթ մէմլէքէթ կէզիպ տուէլլօ իթմէյէ հաճէթ կէօրմէյէրէք եէքտիկէրի ալէհինէ տավայա գըյամ իթմիյէր տիր։ Տր. Թոմասեան՝ պիտայէթէն այէհինէ վերիլէն հիւքմի իսթինաֆ էյլէմէք իւզրէ Տէրսաատէթէ միւրաճաաթ իթմիշ։

—Մաղնիսատան յունիս 11 թարիխիյէ եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, մահալը մէգքիւրտէ հիւքիւմէթ գօնաղը գուրպինտէ իշ իսրամ մուհաճիր՝ սէրթաշ հալտէ օլարագ գավկայա թուխթուշուպ, եանի միւտարէպտէ պիրի տիկէրինի պրյագրա վուրուպ թէլէֆ իթմիշ տիր։ Գաթիլ գաչմրշ իսէ տէ, տիկէր իշիւնճիս մուհաճիր տէրտէսթ օլընմրշ տրր։

Քեզալիք մէքթուպտա մէգքիւրտէ պէյան օլունարընա կէօրէ, Մաղնիսա ալնիյասընտան պիր զամ՝ պիր տուլ իսրամ գաղընրն խանէսինտէ պիր ֆահիշէ իլէ պուլունմագտա իքէն, խանէի մէգքիւր՝ էհսանի մահալլէ թարաֆրնտան պասրրրպ, մէրգումզամ՝ քէմալը բէզալէթլէ սօգաղա չըգարրմրշ տրր։ Մէրգումէտուլ գատրընն 18 եաշրնտա պուլունան մախտումու վալիտէսինին սիւլիք իթթիյի իշպու թարիգտէն բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլարագ քէնտի քէնտինի ասպպ թէլէֆը նէֆս էյլէմիշ տիր։

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս գ-ռ-Ֆ-ռ-Ն-ռ-ռ Բ-ռ-ֆ-ռ-ռ Մ-ռ-Գ-ռ-ռ-ռ-ռ Բ-ռ-Ղ-ռ-ռ-ռ-ռ

ԱՀՎԱԼԸ ԷՎՐՕՊԱ

Ա.

Շու սան իքի սէնէ զարֆընտա, վէրվէլէհիլէրէ էբէ.յիճէ պիր սէրմայէ օլապիլէճէք աղ բօլիթիգաճա հալլէր վազը օրմաբ։

Գարիուռնը քիրամբրզա մալիմ տիր քի, ապա սբրա պալէալրա չըգաբըլան մէգքիւբ վէրվէլէլէր հէնկամընտա տախի, Էվրօբանրն ասայիչի հալի պագա վէ տէվամը իւզերինէ տայիմա քէնտի էմիյէթի քեամիլէմիզի թէէքիտէն պէ.յան վէ սէպէպլէրինի տախի էյզահ իյլէմէքտէն կէրի տուրմասրզ։

Վէ պու տախի պաչգա պիր չէյ իչիւն տէ.յիլ իտի, իլա ումուրը սարբաֆիյէ վէ թիւճճարիյէտէ պուլունան գարիսնու�մը, լիզուանրզ գօրգուլարտան, վէ անրն նէթիճէսի օյան զարար ու զիյանտէն վիրայէ իթմէք իչիւն իտի։

Պաղըլարրն զանն իթտիի կիպի բօլիթիգայի խարիճիյէ, բօլիթիգաճա պիր թէչքիլաթը պուլունմայան միլլէթմիզ իչիւն, Զինումաչին լիսանընտա թէրթիպ օլունմըշ պիր մուամմա կիպի, անլաշըլմասընա լիւզում վէ իգթիտար պուլունմայան պիր մատէի վահի տէ.յիլ տիր։

Հէր հանկը միլլէթ վէ հէր հանկը էհալի քի, աղ չօգ մուամէլաթը սարբաֆիյէ վէ թիւճճարիէ.յէ մալիք պուլունմագտա տրը, հէր կիւն վէ հէր սաաթ, խարիճի բօլիթիգա ալէմինտէ նէլէր տէօնիւյօր օլտուգլարրը անայըզ պիլմէ.յէ, վէ մէմուլտէն օյան նէթիճէլէրի աղ չօգ քէչքի իտիպ մուամէլաթրը տա օնա ույտուրմագ իչիւն, միմքին օլապիլտիյի գատար չօգ կաղէթա օգումայա մէճպուր պուլունմագտա տրը։

Մէ.քիզ ան սէնէ.տէն պէրու վուգու պուլան պէտապախթ հալլէրտէն, Էվրօբալլար վէ հաթթա Բուսմ վաթանտաչարրմզրն էքսէրիսի պիլէ, միլլէթտաչարրմզը գատար զարարտիտէ օյիտրալար վէ հէմ տէ օլմամալը խտիրէր։

Զիւնքի ան, պէրիմ կիպի տտվանմայըզ, կէրէ.ք եէրլի վէ կէրէ.ք էճնէպի կաղէթալարը օ.գույըզ, ահվալը բօլիթիգա սէ.լինին արգասը սբրա կիթմէ.յէ պէօյիւ.ք զայրէթ կէօսթէրտիլէր, վէ հաթթա զարուրի վուգուաթ.լարը պիր էյիճէ քէչքի իտիպ անտէն իսթիֆտէ տախի իթմէ.ք իչկիզարլրզընտա պուլունմայանլար օլտու իսէ տէ, հիչ տէ.յիլ իսէ, էքսէրիսի, միմքին մէրթէպէ աղ զարար իլէ եագասընը սբյբրը։

Էրպապը տիգգաթա մալիմ օլան պու չէ.յէրին թաֆսիլաթը.

նա կիրիչմէ.ք, ֆազլա չէ.յ տիր. հէր քէս քէնտի իւզերինէ վէ էթրաֆբընա զագտրզընտա, պու տէտիյիմիզին նէ տէրէճէ.յէտէ.ք սահիհ օլմասընը քէնտիսի տէ աչիւբար կէօրէպիլիր։

Պիզ, Նէմցէի վէ Ավսթրիայը պիրիպիրլէրինտէն թէֆրի.ք իտէմ.յէն նիչէ զաթլար պիլիրիզ քի հէր չէ.յտէն զիյատէ սբրֆ բօլիթիգայի խարիճիյէ.յէ թապի պուլունան գօնսօլիտէ օյունընա թէ.քմիլ վարիսաթլարընը եաթբրմըշլար իտի. վէ պագբլարընրն քէնտի վարիսաթլարը տա ազ կէտիրինտէն, էլլէրի եէթիշպիլտիյի խրսըմ ագրապա վէ տօսթլարրն վարիսաթլարընը տախի իչին իչինէ սօգմուշլար իտի։

Վէ պու տտէմէր, թէ.քմիլ տիւնեաբարընը պու ույրա ֆէ.տա իթտիքլէրի հալտէ, 30—40 բարա վէրիպ պիր կաղէթա օգումագըզը, վէ հիչ տէ.յիլ իսէ նէմցէ իլէ Ավսթրիայը պիրիպիրլէրինտէն այբրմագ ինսաֆսըզըզընտան կէրի տուրաճագ տէրէճէտէ օլսուն մալիմաթ քէսպ իթմէքլիի գբսգանըզ չօգ կէօրմէքտէ, եանի էյնտ- իթմէ.քտէ իտիլէր։

Վէ պու ատէմէրին, քեամիլէն վէ թէալիւգաթլարը իլէ պէ.բապէր պաթըզ կիթմէկէրինէ թէ.էսսիւֆ օլունտրզը գատար, թէ.աճճիւզ տախի իտիրմէլի տէ.յիմ տիր։

Պիզ, կաղէթա օգույանլար, վէ բօլիթիգայա աղ չօգ աչինա օլանլար, ասլա զարար իթմէզլէր, վէ միճեբրէտ էհեա օ.լուբլար տիմէ.ք իսթէմէ.յիզ. վէ տէ.յէպիլմէմիզ տէ գապիլ տէ.յիլ տիր։

Զիւնքի էկէր կաղէթա օգույանլար իչհա օլապիլէլէր իտի, էն էվվէլ կաղէթալարը եագանլար քէնտիլէրի իչհա օլուբլար իտի, եախսա հէր քէս, սարբաֆ վէ թիւճճար օլաճագ եէրտէ կաղէթաճը օլուբ իտի. (Ալլահ էսիրկէսին)։

Ֆագաթ չու ֆարգըն ինքեար օլունմասը գապիլ տէ.յիլ տիր քի, տայիմա կաղէթա օգույան, վէ ահվալը բօլիթիգայը քէնտինէ բէհպէր ալան ատէմլէրտէն անճագ եիւզտէ օնու զարարտիտէ օլուպ եիւզտէ տօգսանը ֆայիտէմէնտ օլմագտա իքէն, ասլա կաղէթա օգուսայան վէ օգուտուզնու տա անլամայան ատէմլէրտէն իսէ, անճագ եիւզտէ օնու պախթ իչի բարա գաղանապիլմէքտէ եախսա գաղանտրզընը հրֆզ իտէպիլմէքտէ, վէ եիւզտէ տօգսանը, նիհայէթ պաթմագտա տրը։

Միլլէթիմիզ տախի, ահվալը բօլիթիգայի խարիճիյէնին պիլմէսի էլզէմիյէթի իւզերինէ պու գատար սէօզ քեաֆի տիր։

Իսմի թէքրարէն պահսրմըզրն էսասընա ավատէթ իտէլիմ։

Շիմտի տախի, երնէ, տէմիր բօլիթիգա բէհպէրլիյի, եանի պիթիւն տիւնեանրն գատէրի, քէնտիմիզի տատաթմագ իչիւն հէր նէ տէ սէ.յէմէ.ք իսթէսէ.ք, սբրֆ, պիր իքի զաթ էլինտէ պուլունմագտա տրը։

Ասրը հալլրրն պիր պէ.յիւ.ք գբսմընտա, ինանլարրն գատէր տիւմէնի, նարօլէօնլարրն էլինտէ պուլունմագտա իտի։

Պիթիւն տիւնեա, իթթէր իսթէմէզ, ան պէշ սէնէ Պիրինճի նարօլէօնա, վէ երրմի սէնէ տախի իչիւնճիւ նարօլէօնա պաշ է.յմէ.յէ, ֆ պունլարրն աղըզլարընտան աճէպա նէ չըգաճագ տրը տէ.յի, կիճէ կիւտիւզ մէբագ ու էնտիչէտ պուլունմայա մէճպուր իտի։

Շիմտի տախի, երնէ պէօյլէ աղըզլարա պագբըմագտա իսէ տէ, չու պէ.յիւ.ք ֆարգ վար տրը քի, նարօլէօնլար, քէնտի վագթլարընտա թէ.ք պուլունմագտա, եախսա հիչ տէ.յիլ իսէ էօյլէ կէօրիւնմէ.քտէ իքէն, չիմտի իսէ, տիւնեանրն գատէր տիւմէնի, էն աղը, իքի զաթ էլինտէ պուլունմագտա տրը. վէ էն ալէասը օ.լարագ, նարօլէօնլար տայիմա հարպ թարաֆընա զիյատէ գուվվէթ վէրմէ.քտէ իքէն, չիմտի.քի իքի զաթլար իսէ, հարպ թարաֆընտան, միմքին մէրթէպէ եիւզ չէվիրմէ.յէ զայրէթ կէօսթէրիյօրլար։

Հարպ տէրէ.ք, նէֆսի Էվրօբատա, եախսա Էվրօբանրն պէօ.յիւ.ք տէվլէթլէրի պէ.յինտէ վուգու պուլապիլէն հարպը անլաթմագ իսթէրիլ. չիմտի հարպ տիմէ.քլէ պու անլաշըլըբ.յօր։

Հաճէթ եօգ տրը տիմէ.յէ քի, պու տէտիյիմիզ իքի զաթլար տախի, Ալէմանիայա հիւքմ իտէն Բրէնս Պիզմարք, վէ Ինկիլթէրրայա հիւքմ իտէն Մ. Կլատսթօն ճէնապլէրի տիրլէր։

Վագա Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրի, 1863 սէնէ.սինտէն 1870 սէ.նէ.սինտէ տէկին, տիւնեանրն էն պէ.յիւ.ք հարպ թարաֆլրը օլան զաթ պուլունմուշ իտի. ֆագաթ չու սօն պիր գաչ սէնէ զարֆընտա իթթիխաղ իթմիշ, եախսա տահա էյիսինի սէ.յէմէ.ք իչիւն, իթթիհազլէ.յէ մէճպուր պուլունմուշ օլտուզու թարիքէ գաթ պէ գաթ իսպաթ էյլէմիշ տիր քի միւշարիկ.յհ հաղրէթլէրի, հարպ բօլիթիգասընտա նէ տէրէճէտէ գուվվէթի վէ մահիր պուլունմագտա իտի իսէ, անտէն տահա զօր օլան սուլհ բօլիթիգասընտա իսէ, հէման պիր գաթ տահա զիյատէ գուվվէթլի վէ մահիր պուլունմագտա տրը։

Պու սօնրա քի չէրէֆի, էվվէլքինտէն չօգ պէօյիւ.ք օլմամ.յէ տրը։

Նէ գատար վագթի քի, Ալէմանիանրն ումուրու խարիճիյէսի պաշընտա պիր բրէնս Պիզմարգ պուլունաճագ, վէ նէ գատար վագթի քի անրն սուլհ բօլիթիգասընա միթթէֆիգ պիր ինկիլիզ վիւքէլսը պուլունաճագ իսէ, պիթիւն տիւնեա էմին օ.լապիլիր քի, տէ.յիլ եաընդնէֆսի Էվրօբատա, իլա ումումիտիւնեա իւզերինտէ տախի, մահչէր կիւնիւնիւ տէրիսթը իթթիրէճէ.յինտէն գօրգուլմագտա օյան պէօյիւ.ք պիր մուհարէպէնին վուգուի տախի, օյ տէրէճէտէ աղ իհթիմալտէն պուլունաճագ տրը։

Բրէնս Պիզմարգըն սուլհ բօլիթիգասընա մուավին պուլունաճագ պիր ինկիլիզ վիւքէլսը իսէ տայիմա հաղրը օլուպ, ճէնապը Հազդան եաընդզ չութէէմէնի խտիմէ.լի տիր քի, հարպ բօլիթիգասընտան գաթիէն սուլհ բօլիթիգասընա տէօնմիշ օյան Բրուսիալը էհլի բօլիթիգայը, միմքին մէրթէպէ ուզուն միւտէթ, Ալէմանիանրն ումուրու խարիճիյէսի պաշընտա պագբ սագլամայա հիմմէթ պուլյուրսուն։

Իքի սէնէ.տէն պէրու վուգու պուլան հալլէր, պէօյլէ պիր տուանրն բէ.ք հագգը վէ բէ.ք էլզէմ օլուզունու խպաթ իտէօրլար։

Պիթիւն տիւնեանրն մէրքէզի օյան Էվրօբա, բէ.նէ.մ.էրի մէ.յեուս գբյանճագ պիր սիւրթալ, իքի սէնէ.տէն պէրու տրը քի, սուլհ թարիքինտէ, պէօյիւ.ք ատըմար ալմայա տէվամ իտէ.յօր։

Էվվէթ պիթիւն Էվրօբա, պիր եանտան, էմնալի կէօրիւմէմիշ սուրէթտէ հարպ թէտարիքա.թընտա կէօրիւնմէ.քտէ իքէն, ֆիրիէն ալրբը ատըմար, քէնտիսինի, սուլհ թարիքինտէ իւզրուլթմէ.քտէ տիրլէր։

Պունա բէ.ք թէանճիւգ օլունանագ պիր հալտրբ տէնիրէճէ.ք տիր. ֆագաթ սէն նէ տերսէն տէ, հագբգաթը հալ պու տրը. վէ պու հալ կիթտիքճէ թագվիյէթ պուլմագտա տրը։

Ամմա պիր կիւն, պու սուլհուն պօղուլանաղը վար իմիշ։

Էվվէթ պիր կիւն հէբսիմիզ տէ էօյլէճէ.յիզ. ֆագաթ պունուն իչիւն, սարա սաղլամ սէնինլէ կէօրիւմէ.քտէ օյան պիր ատէմի, պիր էօլիւ եէրինէ գօյապիլի՞րմիսին։

Ինթիմալ տրը քի օ ատէմ, սէնտէն այբըլտրգտան պէշ տարզգա սօնրա տիւշիւպ էօլճէ.ք տիր. ֆագաթ պու պիր սէպէպ զէրինտէ իտի, չէվիրտիմ, գարու�ը աչտրմ, իչերի կիրտիմ, քիմսէ եօգ իտի... Էթրաֆըմա պագընտրմ, օտատա հիչ պիր ալիսթիւք եօգ իտի, հէր չէ.յ մունթազամ սուրէթտէ եէրինտէ իտի, եաթագ պիրէ տիմանըյա տուրույօր իսէ։ Պու նէ՝ աճայիպ չէ.յ տիր, տէտիմ քէնտի քէնտիմէ։ Պիր տագիզա գատար օտանընտ օրթասընտա գաղզգ կիպի տուրտուում գալտրմ։ Պիր տէ օ սրա խաթրրմա պիրտէն պիրէ պիր չէ.յ կէլտի վէ վիճճուտրմ իւրրէտրտի։ Պիր աղ էվվէլ՝ Ֆրէմիգուր գուրպինտէ եօլրն իւզերինտէ մագթուլէն պիր ատամ պուլունմըշ օլտրզրնը պանա խապէր վէրմիշլէր իտի, օ խաթրրմա կէլտի։

—Էյ պու մագթուլրն սիզին քիրաճընրզ օլապիլիր օլտրզրնը խաթրրնզասան կէչտի՞ մի։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, կէչտի։

Միսթանթիգ՝ մէրզումա օթէլճիյի օտայա սօզ արագ, մասանրն իւզերինէ գօնմուշ օլան հէսէտի կէօսթէրտի վէ տէտի։

—Եագլաշընրզ, պագընրզ։

Օթէլճի պիր գաչ ատամ իւէրի եիւրիւտի վէ նաչէյէ պագտրգտան ատամ ալտրրար։

—Օ տրը, թա քէնտիսի։

ԺԱ.

ԹԱՀԳԻԳԱԹ

(1747 Նէ-Գրէգոռան ռէվմ)

Ճիւմհուրիյէթին միւատաիի ումումիի մուխթարա խոթապէն սիվալ իթտի.

—Պիր քիմսէնին պու տէլիգանրյը կէօրմիւշ օլտրզընա տաիր հիչ պիր մալիմաթ ալամատընրզ մը։

—Խայր, էֆէնտիմ, հիչ պիր մալիմաթ ալամատրմ։

—Ժանտարմարտ աթարա պինիպ Սիվրիյէ վէ օրատան թէքմիլ էթրաֆ քէօյլէրինէ կիթմէ.լիսիրլէր, տէտի միսթանթիգ։ Իհթիմալի եօգ տրը քի, տիւն պու տէլիգանրը հիչ պիր եէրտէ կէօրունմէմիշ օլսուն։

Պատէհու մէմուրը մէրզում զապթ քեաթիպինէ խրթապը մէգալ իտէրք սէօզիւնէ տէվամ իտուպ տէտի.

—Պիր թապագա քեաղտա ալտրզ, մագթուլրն էշքեալընը զապթ իթմէ.յէ հիմմէթ իտինիզ։

Զապթ քեաթիպի պու էմրէ իթտաթ իթմէք իւզրէ իքէն, դրրսէրտարը գաբուրը աչտրզ տէտի.

—Պէլէրիյէ տաիրէպինին էօնիւնտէ Սէնթ-Իրէօնլի՞միսինիզ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

—Նէէմի՞սինիզ։

—Ճինտէ օթէլճիյիզ, Իքի Պէյազ Քէյբ թէտիյէ օլունան օթէլտէ, պիլիրսինիզ. Պապա Պէրթօ պէ՞նիմ։

—Բէք ալա։ Մագթուլը նի՞չիւն կէօրմէք իսթէյօրսընզ։

Օթէլճի պիր աղ չաշրրարագ, զօրգուլրա էթրաֆընա պագընտր։

Հաքիմ պունրն իւզերինէ թէքրար իտէրէք տէտի.

—Միսիս Պէրթօ, պէն միսթանթիգիմ, ճէվապ վէրինիզ։

Օթէլճի պունը իչտիճնէ պիր ատամ կէրի կիթտի վէ սէլամլամագ իչիւն իքի զաթ օլտուզտան սօնրա տօրրուլուպ տէտի.

—Հաքիմ էֆէնտի, քէյֆիյէթի նագլ իտէրիմ։ Պիր աղ էվվէլ էֆէնտիմիզ տրզ իթմէք չէրէֆինէ նաիլ օլտրզրմ վէճճէլ, պէն ճինճէ օթէլճի օ.լուպ, եայա օյուն, ամբը օյուն հէր եօճուրա տա զօնագ վէրիրիմ։ Խմտի իքի այ էվվէլ տէլիգանը պիր եապանճրյա պիր օտա քիրալատրմ. Մէրզում էյի պիր չօճուզա պէնգէյօր իտի, զիրա պօրճընը տայմա էգիյէթսիզ թէէտիյէ իթմիշ տրը։ Պու սապահ, թաատիրնրն վագթընտա, եէմէյինի իսթէ՞ր մի տէյու սորտուրմագ իչիւն Միւզան նամ չիշման վէ զըրմըզը եաղլը խըտմէթճի գարըյը մէրզումն նէզտինէ կէօնտէրտիմ։ Միւզան՝ մէրզումը սէպէյիպ ճէվապ ալմայընճա, հիտէթլէնէրէ.ք պանա կէլտի, վէ Մ. Էտմոնը պէ՞նիմ կիտիպ արամամը սէօյլէտի։

—Ա., իմտի հաքիմ, իտմի Էտմո՞ն մը տրը։

—Էվվէթ, հաքիմ էֆէնտի, Էտմոն տրը. . .

—Էտմոն ատմա քի՞մ։

—Քի՞մ մի. . . Հա՛, անլատրմ, օ պիր իտմինի սորույօրսընրզ, տէյի՞լ մի։ Պէն պիրմէյօրրմ, անրն ֆամիլեա իտի օլուպ օլմամըրը պանա մալիմ տէյիլ տիր։

—Տէվամ իտինիզ, ըէճա իտէրիմ։

—Օ զէման Միւզանա սէն ահմագ պան տէտիմ. Էվվէթ, հաքիմ էֆէնտի, հաչա սիզանէ, պէօյլէ սէօյլէտիմ։ Նիհայէթ պէ՞ն եօգ տրը գաբուրը, օտատ գաբուսրընը վուրտում, եինէ ճէվապ վէրիրմէտի։ Անախթար՝ գաբուրրն իւ.էօլիւնին պուլունտրզը օտանրն գաբուսը էշիկինտէ կէօրիւնտիւ։

Միսթանթիգ՝ մէրզումա տօղրու կիտէրէք, տահա զիյատէ իւէրլէմէսինի մէն իթտի վէ չու սիվալը իրատ էյլէտի.

—Սէնթ-Իրէօնլի՞միսինիզ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

—Նէէմի՞սինիզ։

—Ճինճ

իճրասընա իպթիտար օլունմուշ տըր։ Իշպու պինէրճէ չօճուգլարա սալօնտա վէ նէրտիվէնտէն էնտիքլէրի սըրատա նէզարէթ իթմէք իչիւն պիր իբի պէճէրիքսիզ գարըտան պայգաքիմնէ եօգ իմիշ։

ՄԷՏԵԱԹԻՊ

ԷՆԳԱՐԻ

Նէհրը մէկբիւրէն աթիտէքի մէթուպ թարգիմզա կէօնէրիմիշ տիր։

Միւէլիք Էֆէնտի,

Տախիլը վիլայէթիմիզտէ հայտուտլրգ վէ ճինայէթ մուգուտաթլարը կիւնէն կիւնէ արթմագտա օլտուղու ճիհէթլէ, հալը բէրիշանիէթ տախի օլ Նիսպէթտէ թէզայիւտ իթմէքտէ տիր։

Շեգավէթ վէ ճինայաթը մէգքիւրէ ճիւմէսինտէն պուլունան պիր վագտահ միւտհիշէյի թարաքինըզա պիլիշար մէրճիմինին նազարը մէրհամէթինէ արզ իտէրիմ։

Նէօյլէ քի, անասրլ Սիվրիհիսար սէքէնէսինտէն օլուպ, 28—30 չաղլարընտա պուլունան Մօմճու օղլու Ցակոբ իլէ Ագպէրգ օղլու Սերգվրէ՝ պունտան իբի մահ մուգատէմ պօղչաճըլըգ սէնատթը իլէ Սիվրիհիսարտան պիլ հարէքէթ Պէյազար գագաբնա տախիլ օլուպ, օրտան տախի հարէքէթլէ գազաի մէգքիւր միւհիգաթընտան պուլունան Ղուշագ կէօլ նամ մահալէն միւրուր իթմէքտէրը իբէն, մէրգումանի պիչարէլէր իւզէրինէ պիր թագըմ հայտուտլար հիւճիւմ իտիպ էմվալ վէ էշիա վէ տէֆթէրլէրինի զասպ ու զարէթ էյլէտիքտէն մատտա, մէրգումանը պիրիպիրինէ պաղալըպ մէգքիւր կէօյէ պաթըրըպ պօղմուշար տըր։ Էշգէյանընը պու ճինայէթի մուտթարէն իճրա օլունան թէհարիյաթտա մէրգումանի պիչարէլէրին բաքիպ օլտուգլարը պէկիրլէրին չըպլագ օլարագ օ ճիվարտա պուլունմասընտան վէ պու հայվանաթ իւզէրինէ իճրա օլունան թէտգիգաթտան անլաշըլմըշ տըր։

Իշպու ճինայէթին խապէրը բիւրքէտէրի պիթիւն մէմլէքէթիմիզի տիւշարը եէս ու քէտէր էյլէտիյի կիպի, մէրգումանընը զէվճէ վէ եէթիմլէրինի տախի թարիֆի նագապիլ զոմմ ու քէտէրէ միսթազրագ էյլէմիշ տիր։

Մէրգումանընը զէվճէ վէ եէթիմլէրի՝ օ զէմանտէն պէրու պէօյլէճէ մուճիպը թէէսսիֆ պիր էօմր կէչիրմէքտէէր իքէն, պու քէրրէ մէմլէքէթիմիզի թէչրիճ իտէն վարի ճէտիտիվլը իսմիլ Հագգը բաշա հազրէթլէրինին պիր նիւմունէի սասլէթբէրվէրանէսի՝ պիչարէկեանը մէզպուրէյի պիր տէրէճէ միւթէսէլի էյլէմիշ տիր։

Նէօյլէ քի, բաշի միւշարէլէյհ պուրայա թէչրիճ [իտէր իթմէզ, մէզպուրէ զէվճէլէր վէ եէթիմլէր թարաֆընտան միւշարէլէյհէ պիր խթիտա թագտիմ օլունարագ վագտահ միւտհիշէի մէգքիւրէ վէ անրն նէթիճէսի օլարագ տիւշար օլտուգլարը հալը բիւրմէլլ արզ ու պէեան իտիրմիշ օլըզընտան, վարի միւշարէլէյհ տախի՝ սրգաթ վէ ճինայաթը մէգքիւրէյէ միւթէսբը օլանլարը տէրտէսթի վէ էշեահ մաղուպէ վէ տէֆթիրին հէր հալտէ զահիրէ իիրաճը իչիւն թէհարիյաթ վէ թէտգիգաթը միւքէմմէլէ իճրասը վէ նէթիճէի հալին մէրքէզը միւլայէթէ իշարը խուսուսընտա գազաի մէգքիւր գայմագամըզընա էվամիրը լազմէ իթա էյլէմիշ տիր։

Բաշահ միւշարէլէյհին իշպու թէտսիրը ատալէթբէրվէրանէսի սայէսինտէ, մէրգումանի էշգէյանընը տէրտէսթի իլէ իհգագը հագգ պուլրուլաճաղը գավիէն մէմուլ օլունույոր։

ՏԻԳԱՐՊԼԷԲԻՐ

Նէհրը մէկբիւր մուխպիրիմզտէն մայիս 17 թարիխլէ պարպրմրգ պիր մէքթուպ տըր։

Ազնիւ խմբագրապետ,

Տեղւոյս ազգանոց ցաւալի վիճակն շատ մը ժամանակէ ի վեր է և ոչ մի լրագրական խրմբագրի խորհրդածութիւնն նիւթ եղած չըլլալով և օր ըստ օրէ այս բազմահայ վիճակին կրօնական, բարոյական և ուսումնական վիճակն բոլորովին յետադիմելու վրայ ըլլալով, այնպիսի հիւանդութեան մը ճիրաններուն մատնուած է, որոյ բուժումն ամենաճարտար բժշկականութեան և յարատև դարմանի պէտքն ունի։ Ակից կէս դար յառաջ շատ մը հայաբնակ գաւառ գիտութիւն ըսուած յառաջադիմութեան մէջ շատ յետադէմ ըլլալով, Տիգրանակերտ իւր մէջն ունէր բազմաթիւ քով հայկարաններ, կրօնագէտներ, հոգեսէր քահանայներ, ուսումնասէր և անձնուէր ուսուցիչներ, վարժարաններ, հայկական երաժիշտներ և նորա դասատուներն և ծաղկոցներ, եւ այսպէս բարձր ի գլուխ կ'պանծար իւր համայն դրացի քաղաքաց և աւանաց մէջ։ Իսկ այժմ ամէն բանէ զ'ուրկ՝ օտարին եկեղեցին և վարժարաններն յաճախելու թշուառ կացութեան մէջ է դժբաղդարար։ Ազգային Սահմանադրութեան շնորհիւ թէև ուրիշ գաւառներ յառաջադիմեցին, մենք նորա հակառակն յառաջադիմելու տեղ յետադիմեցինք, վասն զի Սահմանադրութեան գործադրութեան պատրուակաւն՝ կարգ մը բաղդախընդիր վատեր և կարգ մը չահամոլ փառասէրներ և նոցա նման ապարատներ՝ ժողովրդեան խեղճուկ, և աւելի պարզն ըսենք՝ կարգ մը պարպամիտները յիշեալ կարգերուն հետ միացնելով, բերին հասուցին այս անիշխան և անինամ վիճակին։ Խաղաղ և յառաջադիմութեան միտում ունեցող ժողովուրդ ըսինք, և կարգ մ'ալ նորա այս վիճակին պատճառ եղող դեցերն թուեցինք։ այս ժողովրդեան խաղաղութիւնն վրդովող և այն ցեցերուն հրապարակ և աւելի ոյժ տուողն եղան 1870էն մինչև 1882 յաջորդարար եկող գնացող կարգ մանուս, չահախնդիր, վրդովասէր, դանդաղ և արբեցող Առաջնորդ և առաջն։ Տեղապահներ, եւ այս վերջին 12 տարուան մէջ Տիգրանակերտ տակն ու վրայ ըրին, վարժարաններ գոցեցին, ժողովներ տապալեցին, ընկերութիւնք քայքայեցին, որդի՝ հօր, և եղբայր եղբօր դէմ հանեցին, և ժողովրդեան ամենէն հեզ և խաղաղ մասն օրինաւորութեան և կարգապահութեան սահմանէն հանեցին, ժողովրդեան բիւրաւոր և արդար զրուչներն ունայն տեղն իրենց կիրքն յագեցնելու համար վատնել տուին։ Շատ մը ընկերութիւններ կազմելով իրենց վատ շահուցն և անիծեալ կրիցն գործիք ըրին, միով բանիւ ընկերութիւն, վարժարան, վարչութիւն, երեսփոխանութիւն, առաջնորդ և տեղապահ, խորհուրդ և Պատրիարքարան այս ամենուն պատկառելի դիրքն և վսեմ նպատակին ժողովրդեան մէջ նուաստացուցին ու իմացուցին և կարևորութիւնին կորել տուին, և ամէն կարգի ազգայնոց մէջ անհաւատարմութեան որոմն ցանել տուին։ Ըրին այս ազգասէրք՝ ինչ որ ազգին վնասակար էր և նորա անմիաբանութիւնն կը փութացներ։ Մինչև իսկ զարգերու կողմէն հաղարաւոր ոսկիներու չափ հարստութիւն ունեցող այն հոյակապ Ս. Կիրակոս Մայր եկեղեցին այրել տուին դիտմամբ թէ սխալմամբ՝ օրն ըսեմ, ճշմարտութենէն հեռի եմ, վասն զի այն կէտն ապագան պիտի պարզէ։ Ցեր Խմբագրապետ, միայն ատոնք չեն Տիգրանակերտի վիճակն վատթարացընողն, կրկինն և կրկինն կայ, քանզի զորն ասեմ, մի կողմէն ժիգուիթ և ժիզուիթա հիներ երկսեռ վարժարաններ բացած են, հարիւրաւոր Հայ մանկտիքը այն թունաւոր վարդերն կը յաճախեն և ժիզուիթական դաստիարակութիւն կրստանան։ և այն մանկտեաց հայրերն և մայրերն տոն և կիւրակէ օրերն երբեմն ժիզուիթաց եկեղեցին կ'յաճախեն տեսնել թէ իրենց մանկտիքն եկեղեցական սպասաւորութեան՝ աւելի պարզն ժիզուիթականութեան մէջ ո՛րչափ յառաջ գնացած են։ Կարգ մ'ալ երկսեռ մանկտիք Բողոքականաց և Անգլիականաց վարժարաններն կ'յաճախեն, և նոցա հայրերն կիւրակէ օրեր և մայրերն լուր օրեր կ'յաճախեն Բողոքականաց եկեղեցիներն՝ Աստուծոյ սուրբ ճանրան սորվելու համար, և ուրիշ քանի մը մանր մանր կարգեր ալ կ'յաճախեն։ Բաղդէացւոց, Ասորւոց, Ցոյն-կաթոլիկաց շուկաներու մէջ խանութներն եւ տեղեր՝ դաստիարակուելու համար, որ քանի մը տարիէն յետոյ Հայկական եկեղեցւոյն և նորա միութեան կազմն քայքային։ Ահա այս է Տիգրանակերտի ներկայ վիճակն։ Ահա այսպէս մահարեր քնոյ մէջ կ'քնանայ և մէկը չունի զինքն արթնցնող։ Ինչ որ անցեալին մէջն ունէր, այժմ ներկային մէջ նոցա մինն չունի։ չունի ազգասէր հովիւ, չունի կրօնագէտ և հոգեսէր քահանայներ, չունի ուսումնասէր ուսուցիչներ, չունի ազգասէր հարստներ և վաճառականներ, չունի զգօն երիտասարդութիւն և ոչ խոհեմ և խրատատու ծերեր, միով բանիւ չունի ինչ որ պէտք է ազգի մը ազգ ըսուելու արժանաւորութիւն։ Ի վերայ այսր ամենայնի կեդրոնական վարչութիւնն այս ամենուն տեղեակ ըլլալով երբէք չի փութայ կարուկ ընթացքով մը այս ամէն յառաջեանց առաջքն առնելու, որ այն կարուկ որոշումն ալ մի հովիւ կարգելն է։ Մեր ազգն խաղաղ և երջանիկ ապրելու համար հնուց ի վեր փորձն ցուցուցած է որ օրինաւոր կղերէն կը լինի, և այն պէտքն ալ լրցնելը կեդրոնական իշխանութեան կը վերաբերի, կեդրոնական իշխանութիւնն կը կարծէ որ իւր պարտքն երեսի։ Ժողովոյ պատուելի անդամոց հարցապնդումներովն և երկար ու ապարդիւն վիճաբանութիւններով և յանձնաժողովներ կազմելով կը լինի, և այս ընթացքն վերջին տարիներս գաւառացւոյց օգնելու տեղ՝ վնաս եղաւ, որ ամենէն աւելի վնասող գաւառներէն մինն ալ եթէ Տիգրանակերտն է ըսեմ, երբէք սխալած չեմ լինիր։

Անչուշտ ներողամիտ պիտի լինին մեր այս քիչ մը խիստ տողերուն վրայ։ Մեզի գրել տուողն մեր այժմեայ յուսահատ և տխուր վիճակն է։ Ինչպէս ամբողջ ազգին նոյնպէս Տիգրանակերտցի ազգայնոց յոյսն կեդրոնացած է Ամեն։ Տ. Ներսէս Սրբազան Պատրիարք Հօր վրայ, և խոնարհաբար կ'խնդրեմք Նորին Սրբազնութենէն յանուն հայութեան և նորա սուրբ կրօնին մեր այս տողերն նկատողութեան առնելով, անյապաղ վերջ մը տայ այս բազմահայ վիճակին ցաւալի կացութեանն։ և այն ալ մի բանիրուն կրօնագէտ, հոգեսէր, հեզ, ուսումնասէր և գործունեայ կղերի մը յուղարկումն փութացնելով, և այս յատկութիւններն ունեցող կղեր մը քիչ ժամանակի մէջ ներկայ վիճակին պիտի կրնայ վերջ տալ։ տեղւոյս առաջնորդական կնճռալի խնդիրն արդէն վերջ գտած է, քանզի ինչպէս յայտնի է, Բ. Դուռն բոլորովին մերժած է Փիլիպպոս Սրբազանի Տիգրանակերտ վերադառնալու խնդիրն։ և Պատրիարքական մայրս 3ի Տիգրանակերտի վերաբերեալ վերջին որոշումն յետաձգելու չէ, և նոր Տեղապահի մը կարգելուն որչափ որ յետաձգուին հեռագրուած է տեղւոյս վարչութենէն ազգային Պատրիարքարանն։

Տիգրանակերտի այս վիճակին մէջ այսպիսի հեռագիր մը հեռագրելն որչափ որ պատրիարքական որոշման մը դէմ ազդեցութիւն և կարևորութիւն չունի, ի վերայ այսր ամենայնի այսպիսի հեռագրի մը տրուելն՝ անուշտ իւր թագուն շահերն ու դերերն ունի խաղալիք ազգին մէջ։ Տեղւոյս վարչութիւնն ըսինք, քաւ լիցի, Տիգրանակերտի մէջ սահմանադրապէս ոչ երեսփոխանութիւն և ոչ վարչական ժողով և խորհուրդ կայ, այլ հակառակ Ցահմանադրութեան կարգ մը ինքնակոչներ գործի գլուխ անցած են, երանի՛ էր կրկին այս ինքնակոչներն իսկապէս ազգին ծառայէին։ Այդպիսի վարչութիւնն միայն անուանական է, ոչ արձանագրութիւն ունին և ոչ նիստ և ոչ ալ որոշում, այն ատեն միայն կը հաւաքուին՝ երբոր կեդրոնէն գիր մը կ'առնուն, նորա ալ ոչ թէ պարտուպատշաճն տնօրինելու համար՝ այլ նոր լուր մը առնել Պատրիարքարանին նոր յղուած նամակէն։

Ուստի նամակս վերջացնելէն յառաջ քաղցը է մեզ յուսալ Մեծ. Տէր Խմբագրապետ, մեր այս տողերն հրատարակելէն յետոյ Նորին Ամեն. Սրբազնութեան ուշադրութիւնն հրաւիրելու շնորհն ընէք, որով Տիգրանակերտ իւր այս վիճակէն զրկելով իւր աւերակ եկեղեցին վերաշինելէն յետոյ վարժարաններն բարեկարգ, և օտար վարժարաններ յաճախող մանկտիքը իւր ծոցն հաւաքելով մենք ալ յառաջադիմենք դասուս ոգւոյն և սկզբանց համաձայն, որով ձեր ըրած ծառայութեանն փոխարէն Տիգրանակերտի ազգայնոց ձեզ երախտապարտութիւն։

Առայժմ այս մասին այսչափ, կրկին տեսութիւն այլ և այլ նիւթոց վրայ յաջորդ փոստայով։

ՄԻԻԹԷՖԻՐԻԳԻ

Շեհր Լիմանէթինտէն Տարիլիյէ Նէզարէթինէ կէօնտերիլէն պիր թէզքերէնին մէտլինէ կէօրէ, կէյվիզ գաղասընտա Արսլանը գարիէսինին իմամ՝ ֆամիլեասը իլէ պէրապէր Իզմիտտէն պին զրուշլըգ գատար էշեա ալաբագ գարիյէսինէ տէօնէր իքէն, էօնլէրինէ 4 էշգէյա չըգարագ մէզքիւր էշեա իլէ եանլարընտա պուլունան 25 գատար 20ի՛ք ալթունլարընը վէ պինմիշ օլտըգլարը պէկիրլէրինի զասպ վէ մամիլէյհ իմամա պիր թագըմ իշքենճէլէր իթմիշլէր տիր։

Էշգէյաի մէրգումէնին պէհէմհալ տէրտէսթլէրի իչիւն իզմիտ միւթէսարրըֆլըղը իլէ կէյվիզ վէ Գարթալ գայմագամըզընա էմր վերիլտիի մէզքիւր թէզքերէսէ իլավէ օլունմըշ տըր։

* *

Սէլանիք գօմանտանլըզընտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 4 սէնէտէն պէրու էշգէյալրգ իթմէքտէ օլուպ պունտան ագտամ պիր ասքերի գաթլ իթմիշ օլան իւչ նէֆէր Բում հայտուտլարը՝ պու քէրրէ գաթլ իտիլմիշլէրարը։

* *

Եանէա վիլայէթինտէ պուլունան էշգէյա հագգընտա պաղը թէտապերի հավի պու քէրրէ վիլայէթը մէզքիւրէտէ պիր իլան նէշր օլունըպ, պունտա 4-3 սէնէտէն պէրու շէգավէթտէ պուլունարագ պունանա ատէտիէր էօրտիւրմիւշ վէ պիր չօգ քէյլէր պասըպ տաղլարա գաչրրտրգլարը ատամլար իչիւն բէք չօգ թախիս ագչէսի ալմըշ օլան էշգէյաի մէշհուրէտէն Սթավրպա վէ Սուլութի վէ Բէտիֆի վէ Գարամանկէօլ վէ Աբօսթօլաքի վէ Նաում նամ հայտուտլարըն տէրտէսթի բերեալ վերջին որոշումն յետաձգելը չէ, և նոր Տեղապահի մը կարգուել

Մալիւմ օլտուգու վէճհէյ, Մըսրրը բրէնս Հալիմ բաշա հազրէթլէրի ալէյհինտէ ինկիլիթերրանին ալչհարաւ ավօգաթ լարրնտան Տօգթօր Քինկ թարաֆընտան պիր տուա իգամէ օլունուպ, պու տուա հէնուզ թէվիյիրէգիր օլմամըշ տը։ Բաշալի միւշարէլէյհ իլէ Տօգթօր Քինկ միյանընտա պունտան ադամ պիր մուգավէլէնամէ ագտ օլունուպ, իչպու մուգավէլէնամէ ահքեամը մուճիպինճէ, մումգիլէյհ ավօգաթ ճէնէրէթ մէքեան Սուլթան Ապտիւլ Ազիզ խան թարաֆընտան խըտրը սապզգ Իսմայիլ բաշայա իհսան պույրուլան էվլատիյէթ ֆէրմանը ֆէսս իթտիրմէկէ մուվաֆֆագ օլուբ իսկ, բրէնս Հալիմ բաշատան 30000 լիրա ալաճագմըշ։ Շիմտի Տօգթօր Քինկ՝ ումուրը Մըսրկյէյ տաիր օլուպ իմթիյազը մէգքիւրը պիր տէրէճէյէ գատար ֆէսխինի իյմա իտէն վէ Պապ Ալի թարաֆընտան եազըլան պիր թահրիրաթա խաթինատէն, պու իմթիյազը ֆէսխի խուսուսընտա թատհհիւատթը վագբասընը իյֆա իթմիշ օլտըղընը պիլ իտտատա, իւբրէթը մէշրութէսինի թալեպ վէ տավա իթմէքտէ օլուպ, Հալիմ բաշա պու թալեպի բէտտ իթտիրինտէն, մումգիլէյհ Տօգթօր Քինկ՝ բաշալի միւշարէլէյհին Լօնտրատա պուլունան էմրաքրը ռէքսթրօ իթմիշ, վէ ինկիլիթերրանին պիր մահքէմէսինտէ իգամէի տավա էյլէմիշ տիր։ Պու մահքէմէ՝ մատտէի մէգքիւրէ հագգընտա Տէրսաատէթտէն պաղը մալիւմաթ ախզ իթմէք լիզզումընը հրաս իթտիրինտէն, պունտան ագտէմ պու իչէ պուրատա պիր գօմիսիօն մէմուր թային իթմիշ, վէ գօմիսիօնը մէգքիւր ինկիլիզ գօնսօլաթօսը հաքիմի Մ. Ֆավսէթ իլէ ավօգաթ Մ. Ղէնտէն միւրէքքէպ պուլունմըշ տրր։ Պուրատա Տօգթէօր Քինկէ Մ. Գրիֆթը, վէ Հալիմ բաշայա Մ. Բիրս իճրան վէքեալէթ իթմէքտէ օլտըգլարը հալտէ, մէգքիւր գօմիսիօն հէման երիմի քէրրէ իճթիմա իթմիշ, վէ պիր խայլը չահտիւրէ տինէէտիկի կիպի, սապզգ սատարէթ միսթէչարրյլա Պիրինճի Մէճիսը թիճարէթ բէյիսի կարապետ Շահպաղ էֆ. վէ տիվանը խթինաֆ ագասընտան թագվա էֆ. հազարաթընը վէ տիկէր պիր խայի մէմուրիյն վէ հիւքքեամը Օսմանիյէնին իֆատաթընը իսթիմա էյլէմիշ տիր։

Պատէհու պիրճիւմէ իֆատաթ վէ մալիւմաթը հավի օլան գօմիսիօն գապիթանմէէրի Լօնտրայա իրսալ օլունմուշ տրր։ Իչպու տավանին մէսարիֆի իֆրաթ տիրեճէյէ պալիզ օլաճաղընը անլաթմագ իչին չու գատարընը պէյան իտէրիզ քի, եալընըզ Օթամօլտա մալի պին լիրատան զիյատէյէ օլմուշ տրր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱԸ

Լօնտրա 25 Յունիս.

Ինկիլ. էսկամը Ինկ. Լիր.	10 – 7/16
Օսմ. էսկամը աշըլտը	11 – 7/32
» » գաբանտը	11 – 1/4
Խթիգրազ 65	13 – 3/4
» 69	12 –
» 71	73 – 1/2
» 72	22 – 1/2
» 73	11 –
Օսմանլը Պանգասը	21 –
Բուսխա խթիդրազը	85 – 1/8
Մըսրը տուլ. մութա հրատ	72 – 3/8
» խթիյազը	94 –
Տաիրա Սանիէ (Մըսրը)	71 – 3/8
Իոշիլտ խթիդրազը (Մըսրը)	93 – 1/4
Մանարիսթ. էսկամը 1877	103 –
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	–

Բարիզ 25 Յունիս

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	79-07 1/2
» » % 5	108-65
Օսմ. էսկամը աշըլտը	11-35
» » գաբանտը	11-35
Խթիգրազ 65 Ֆր.	–
» 69	60-
» 73	55-
Բուսէլի չըմէնտրֆէրի	53-
Օսմ. Պանգասը	783-75
Գրէտի Լիոնէ	565-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1335-
Լիոն ագսիոնը	1430-
Սուէզի ագսիոնը	2505-
Բուսխա 5 % 1877	95-1/4
Խթալիա էսկամը	93-20
Մսրը Ֆոնս. մութա հրատ	367-50
Մանարիսթան էսկամը	104-1/2
Եուսան 6 % 1879	–
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 25 Յունիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120-10
Բուսէլի չըմէնտրֆէրի	24-70

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐՍԱԸ

Էսկ. ուս. ոսկ. գաբ.	12-18
Պու սապահ աշըլտը	12-16
Մըսրը մութ. գաբ.	8-20
Պու սապահ աշըլտը	80-15
Խթիգրազ (մութ.)	75-
» 65	68-50
» 69 (քինար	59-50
» 72 (Պան. ոսկ. թրէ.)	21-
» 73	55-
Բուսէլի չըմէնտրֆէրի	54-
Ագչէ Ֆայիզի	9-
Բէբօր Ղրչ.	–
Հէվալէսիզ »	40-

—

ՊԱՆԴԱ ԵՎ ԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-38
Սթամպոլ պանգասը	8-10
Օսմէթէ ժէնէրալ	4-32
Թրամվայ	3-20

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-09
Մէճիտիյէ »	101-30
Պէշլիք »	103-10
Ալթընըզ »	103-20
Պագրը »	700-
Գայմէ	1040-
Ինկիլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ ալթունը	87-26
Բոլ	89-35
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	09-28

ԻԼԱՆԱԹ

Խագինէի Խասսա Շահանէտէն կէլէն իլան.

Երզագ անպարը իչիւն ալընաճագ ճէնօվա վէ ինկիլիզ վէ Մըսրը բիրինճէրի իլէ, Թուզ վէ քէլլէ չէքերի վէ գահվէ վէ իսբարմաչէթ մամուլնուն իչպու հազիրանը բումինին օն պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ միւնագասասը իճրա վէ գարարը գաթիսի տալի իթա գելընաճաղընտան, իթայէ թալեպ օլանլարրն եէվմը մէգքիւրտէ խտգինէի խասսի պուլունմալարը։

9 հազիրան 99 3—3

Քէվա

Մաթպախը ամիրէ իչիւն գօյուն լահմինին լիրաի Օսմանի երուզ ղրչ. հիսապը իլէ պէհէր ճէտիտ գըյէսի պէչ դրուշտա վէ միլէթ էֆէնդիյիթի ֆիյաթը մալիւմէ իլէ թարիգի իւզէրինտէ օրուպ, իչպու հայիրանը Բումինին 13/ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ դարարը գաթիսի վէրիլէճէյինտէն, թէնզիլ իլէ թիպայէ թալեպ օլանլարրն եէվմը մէգքիւրտէ խագինէի խասսի Շահանէտէ պուլունմալարը։

9 հազիրան 99 3—3

ԻԼԱՆԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Պրուսատա Սէթ-Պաչը քէօրիւ պարընտա Օթել տը Ճուվէրնամ օթէլ՝ մէվսիմ միւնասէպէթիյլէ չէհրը մէգքիւր գաբլըճաբրընա կիտէն զէվաթըն էն գիւեատէ միւհթաճ օլտուգլարը իսթիրահաթլարը գազիյէսինի հուսուլէ կէթիրմէք իչիւն հէր նէվ վէսաիլ վէ ֆէտաքեարլըղը կէօզէ ալմըշտրր։

Մէգքիւր օթէլին հավասը վէ սույու զայէթ եարար օլտուգու կիպի, թասմիրը նէֆիս վէ կիւզել վէ եաթագլարը տախի թէմիզ վէ մունթազամ օլտըղը։ Վելհասլ թէշրիֆ պույուրաճագ զէվաթըն՝ խթիրահաթլարը ճիհէթինէ զայէթ խօշնուտ օլտուգտան մատտա, ֆիյաթճա տա մէմուլէրինտէն զիյատէ էհվէնիյէթ միշահատէ էյլէյիճէքլէրի իլան օլունուր։

Մէարիֆի նէզարէթինէն կէլէն իլան

Կէչէնտէ տախի իլան օլունտըղը վէհհ իլէ ճէտտը էմճէտը հարէթը Շեհրիյարի ճէնէթմէքեան ֆիրտէվս աչիյան Զադի Սուլթան Ապտիւլ Համիտ խանը էվվել թապէ սերաուհու հարէթլէրինին քիթիւպխանէի չէրիֆլէրի մուէլլէֆաթը մէվճուտէլէրինին մաթպու տէֆթէրի 8էր ղրշա Մէարիֆի տաիրէսի թահթընտաքի քիթապճը տիւքքանընտա սաթրլմագտա օլտուղը, վէ սաիր քիմիասպանէլեր տէֆթէրինին տախի բէյտէրբէյ պիթթանդիմ մէվզքի իսթիֆատէյէ գօնուլաճաղը իլան օլունուր։ 12—2

Իւսկիւսար Պոտայէթ մահքէմէսի Իմրա տաիրէսինէն կէլէն իլան.

Մէլէք հանըմին թանաշ գալֆա զիմէթինտէ պա իյամ ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէյէ մուգապիլ, մումգիլէյհա էօհտէտտէսինէ վէֆաէն ֆէրաղ իտիրմիշ օլան, իսկիւսարտա Եկենի-Մահալլէտ Պետրոս գայիա սօգաղընտա յէտին 11 նիսմրօրուպիր պապ խանէնին ֆիրտախթը մուգաբրէր օրմաղա, թարիխը իլանտէն իթիբարէն 15 կիւն սոնրա միւղայէտէսինէ միւպատէրէթ օլունաճաղը իսկիւսար Պոտայէթ մահքէմէսի իճրա տաիրէսինէն իլան օլունուր։

11 հազիրան 99

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Տէրսաատէթտէ Պէյօղլու ճատտէսինտէ վագը օլուպ, Տէրսաատէթին էն մուհիմմ էճզախանէլէրինին պիրի պուլունան Ն. վէ Ժ. Գանժիւք պիրաաէրլէրինին թահթը իտարէսինտէ օլան էճզախանէյէ էճզաբը պիրինճի ճինսատէ օլուպ բէք էհվէն ֆիւեաթա իթա օլունուր, վէ սէֆարէթ վէ խաթախանէլէր վէ միւթէպէր խանէրէր՝ հիրը հաճէթտէ մէգքիւր էճզախանէյէ էճզա ալբրլար։

ԷՆԻԱ ՆԻՀԱՅԷԹ ԵՒՆԻԼՄԱԶ ԻԼԱՃ ԷՃԶԱՃԸ Ժ. ԳԱՆԺԻԻԳԻՆ ՀԱՊԱՐԸ

Ինանընն գարնընտա վիճուտա պուլան վէ ղէրէք թապիր օլունան հայվանին իրրաս իթտիկի աղբրլար թէհամմիլ օլունմազ տէրէճէյտէ օլուպ, պու խաթալարդա թուրուլան պ. գէն գապգ վէ պաղէն իսհալ օլուր, եէմէյի էյիճէ հազմ իտէմէգ, կէօզլէրին էթրաֆընտա մավիսիք վէ տէրիտէ սարբլրգ վէ վիճուտտա գաաֆ վէ եօրկունլրգ բէյտա օլուր։

Շիմտիյէ գատար գալանրրան մուարիճէկլէրին իչիվսի կիճ վէ էքսէր տէֆա թէէսլրի կէսրիլմէմիշ իդէն, Գանժիւ հապպարընը ֆէվգէյատէ թէէսլրի օլուպ, պու հապպատան ալրնա գատն պիր գաղ սատաֆ սանղրա, մէգքիւր հայվանին սիւշտիկի աթրպապի հագիգա թարաֆընտան թատրգ օլունմուշ տրր։

Պու հապպարա պիր չոգ թագլուլեր թէրթիպ օլունտրրընատ, գութուանը իւզէրլէնէ մուճիսիրին իմզասը օլմասրը հապէ թագլտա սարբլատճագ տրր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ ԱՆՏՈՆ ՇԱԳԱԵԱՆ

ԽՐՏՎԻՑԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՕԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԼԻՃ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԷՏԼԻ ՏԷՐՕԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՅԹԱՏԱՌ ՊԻՐ ՔԷՐԲԷ ՏՕՂԲՈՒՏԱՌ ՏՕՂԲՈՒՃԱ ԻՇԼԷՐ

ՕԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր ըրեքդէն գէլմէրը վուգու պուլուր, վէ Զանագ Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար։

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԼԻ ՎԻԻՐՈՒՏԻ

Հէր Բազար երբեթ սաղտէկրը վուգու պուլուր, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրատ սէյեատաթ իտէր։

Մէ-լտէ-ղրբ.— Բէրէյբ գարտանրն սիվար օլտուգու ՖԱԱՇՈՒՄ վաբրը ալաֆ։ Ցունիսին 27/ինճի չարշէնպէ կիւնիւ էօյլենտէն սօնրա ալտիրանկա սաաթ 3տէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իլէ էմթաա նավլունը վէ սաիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր Ա.Թ.ամպօլտա Պաղչէ գարբուսընտա Ահմէտ Բաահիմ բաշա խանընտա վագը չիրքէթը մէգքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՐՈՒՄԷԼԻ ՇՐՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻՆԻՆ

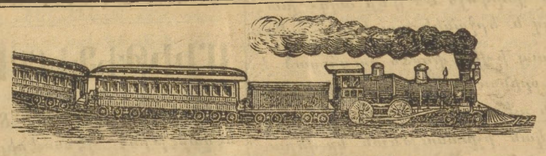

ԻՇԼԷՏԻՃԻ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱԸ

1884 Հոկտեմբեր 1տէն իթիբարէն եէնի իլան վուգուինէ տէկին չըմէնտրֆէր գաթարլարընդն վագթը հարէքէթլէրի

ՍԹԱՄՊՈԼ-ՍԱՐԸՄՊԷՅ ԽԱԹԹԸ

ՀԱՐԷՔԷԹ	ժամ.
ՍԹԱՄՊՈԼ (Պէ-ֆէ)	7 15
Գումգաբու	7 27
Եէսի գուլէ	7 41
Մագրիքէօյ	8 –
Ա.յիսթէֆանօս	8 14
Բիւչիւք Զէքմէճէ	8 26
Սարթա-գուլէ	9 12
Հատրամ քէօյ	9 49
Զաթալճա	10 35
Գատագճա	11 17
Սիլիվրի	12 20
Էյ-ը-ոգ	1 04
Զէբքէզ քէօյ (Պէ-ֆէ) հ-ր-է-ր	1 34
ԶՕՐԼՈՒ	2 33
Մուրատլը-Բէօրէքլի	3 27
Սէիվէր չիֆթլիկի	4 02
Լիւլէ-Պուրգազ	4 45
Պապա-Էսկի	5 30
Բավլը քէօյ	6 17
Ուզուն-Բէօրրիւ	7 15
Գուլէլի Պուրկազ	7 58
Ուրլը	8 24
ԷՏԻՐՆԷ Էյ-ը-ոգ	9 14

ՀԱՐԷՔԷԹ	ժամ.
ԷՏԻՐՆԷ (Պէ-ֆէ)	8 31
Գաար քէօյ	9 18
Մուսթաֆա բաշա	10 09
Հարմանլը	11 23
Էյ-ը-ոգ	12 03
ԹԸՐՆՕՎԱ (Պէ-ֆէ) հ-ր-է-ր	12 43
Խասքէօյ-Գայանրգ	1 46
Եէնի-Մահալլէ	3 06
Բաբալը	3 49
Գարմանիցա	4 36
Էյ-ը-ոգ	5 09
ՖԻԼԻՊԻ (Պէ-ֆէ) հ-ր-է-ր	5 34
Թաթար-Բազարճըգ	6 57
Սարըմպէյ Էյ-ը-ոգ	7 31

ՍԱՐԸՄՊԷՅ-ՍԹԱՄՊՈԼ ԽԱԹԹԸ

ՀԱՐԷՔԷԹ	ժամ.
Սարըմպէյ	6 07
Թաթար Բազարճըգ	6 51
Էյ-ը-ոգ	8 4
ՖԻԼԻՊԻ (Պէ-ֆէ) հ-ր-է-ր	8 29
Ֆէրրէ	9 2
Պիտիկլի	9 47
Սուֆլի	10 35
Տիմէթօգա	11 55
Գ.Պուր.(Պէ-ֆէ)Էյ-ը-ոգ	1 23
	2 11
	3 22
	4 7
Էյ-ը-ոգ	4 53

ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ-ԷՏԻՐՆԷ ԽԱԹԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ ՎԷ ԱՎՏԷԹԻ

ՀԱՐԷՔԷԹ	Թրէն Ն. 1
Տէտէ Աղաճ (Պէ-ֆէ)	12 14
Ֆէրրէ	1 54
Պիտիկլի	3 20
Սուֆլի	4 23
Տիմէթօգա	5 42
Տ-Աղաճ(Պէ-ֆէ)Էյ-ը-ոգ	6 17

ՀԱՐԷՔԷԹ	Թրէն Ն. 222 Մէ-ԷՐԷԼԷՐ
Պ-ը-ռ-ա-ռ-ա-ռ-ա